

פרשת תולדות < 35 < כ"ח חשון התשע"א

גילוי דעת

עליה חדה

מנהל החינוך הממלכתי דתי, הרב ד"ר אברהם ליפשיץ,
מסביר אחד על אחד למה אין כמו הכיפות הסרוגות

תעשה טובה

הרב משה ארנרייך
עונה כמה עולה טובה של חבר?

אזור חדש!

הרב יעקב אריאל מקשיב לקול הפנימי של ישראל
הרב צוראיל וינר מקשיב עם יצחק אבינו למציאות המשתנה
ושרות לכוחות עם מבחר מכתבי קומונריות לשבת ארגון

אבי קנטרוביץ < מנכ"ל תנועה כהלכה

עייפות בנהיגה (כתבה שנייה)

הסכנות והפתרונות לנהיגה במצב של עייפות
'תאונות עייפות הן רק אלה בהן נרדם הנהג על ההגה', האומנם?! לאמיתו של דבר נראה שהעייפות נוטלת חלק גדול בתאונות דרכים שונות.

עייפות גלויה

נהג נרדם על ההגה < במצב זה הרכב סוטה מנתיב נסיעתו לכיוון השוליים ומתנגש במעקה בטיחות, או מתרסק בתעלה הסמוכה לשולי הכביש. במקרים אחרים הרכב נכנס לנתיב הנגדי וגורם לתאונה חזיתית עם רכב אחר. התוצאה בדרך כלל קטלנית.

תאונה עצמית של רכב בודד או נהג בודד < הגורם לתאונה זו מתקשר ישירות לעייפות, באותם המקרים בהם מתברר כי הרכב היה תקין וכי הנהג לא היה שתוי או מסומם. תוצאות תאונה זו בדרך כלל קשות ביותר.

נהג בשלבי הירדמות < 'ניקור' היא תופעה המוכרת לנהגים. אדם שאינו רוצה להירדם אך ראשו צונח כאילו מעצמו, ומייד מתרומם בחזרה. תופעה זו נמשכת עד שלוש שניות, בהן הרכב נמצא בשליטה מאד מוגבלת. תוצאות מצב זה תלויות באופן אחיזת ההגה ובמצב הדרך.

עייפות סמויה

נהג עייף שאינו יודע שהוא עייף < תופעה זו מוכרת לנהגים שאינם זוכרים ברגע נתון האם 'עברנו את הצומת, או לא?', או 'האם אני נמצא בכביש הנכון שתכננתי לנסוע בו?' משהו לא מסתדר לי...'

פתרונות למצבי עייפות

שינה טובה ועמוקה.
תנומה קלה בתוך הרכב, במקום בטוח (לא בשולי הדרך) כעשרים דקות.
הפסקה לארוחה קלה מהווה 'זריקת מרץ' לנהגים.
מנוחה - עצירה במקום שקט ועצימת עיניים לזמן קצר.
פעילות בעת הנהיגה - שיחה ערה עם הנוסעים, לעיסת מסטיק וכדו'.

נהג עייף אינו נוהג!

אדם מאמין נוהג לחומרא

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה מסובסדות ע"י קרן אביה 09-7745758, 054-4836343

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים:
בשבוע שעבר, נהרגו בכבישי ישראל 5 בני אדם
ועוד 1 נפטר מפציעות קודמות

הנתונים נכונים ליום ראשון האחרון

המעוניינים

לפרסם במדור זה
את פעילותם בנושא זהירות בדרכים
מזמנים לשלוח אלינו מידע
על הפעילות והפועלים למייל:

zehirut@pisrael.com

בכביש
לא מהמרים

גליון 35
פרשת תולדות
כ"ח חשון תשע"א

תמונת שער:
ותכהין
עיניו
מראות
תולדות כ"ז, א'

התמונה בשער צולמה ע"י ישראל רוזנפלד
מתוך הספר הזמנה לתפילה
בהוצאת ישיבת סוסיא

בכל שבוע תתפרסם, בעז"ה, תמונת
שער מתוך מבחר תמונות שתשלחו
אתם הקוראים. **אתם מוזמנים לשלוח**
תמונה הקשורה לפרשת ויצא
למייל: gdaat@pisrael.com
לציין עבור תמונת שעה. עפ"י התקנון

הגילון מוקדש
לע"נ הרב מרדכי אליהו זצ"ל

זה עונג שבת

הדלקת נרות < ירושלים 4:10 תל אביב: 4:28 חיפה: 4:19
צאת השבת < ירושלים 5:23 תל אביב: 5:25 חיפה: 5:23

הוצאה לאור: קרן אביה לע"נ אביה יהושע ז"ל
הפקה ופרסומות: ג. פרסומי ישראל ושות'
לפרסום, מודעות והנצחות: ורד כהן-חדד
gdaat@pisrael.com ■ 02-5350916

עריכה: עפר מעוז ומאיר סמסון
עיצוב: תמי כהן וצ. מילר

תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד
© כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'.

■ נא לא לקרוא בשעת התפילה
■ נא לשמור על קדושת הגליון

■ כל ההכנסות מהגליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

היתרונות של מגורים בעיר: פארק תעשיות
היי-טק גדול, בתי כנסת, גני ילדים, בי"ס
ממ"ד, פארקי שעשועים, מרכזי יהדות, מרכזי
קניות (ליד מרכז מסחרי BIG) מרכזי העשרה
חינוך וספורט במרחק הליכה • והכל באווירה
כפרית ובאיכות חיים גבוהה • מפרט עשיר •
בפרויקט בניינים לציבור הדתי ולציבור הרחב

דירות 4,5,6 חדרים, **פנטהאוזים**
ודופלקסים צמודי קרקע

יקנעם עילית

נהנים מכל העולמות

האל שיווק שלב ב'
הצטרפו לקהילה הדתית ביוקנעם

ירושלים: ארמון הנציב | חומת שמואל | פסגת
זאב | אבן שמואל | יפן | יקנעם | לוד | פרדס חנה

1-700-500-555
www.bemuna.co.il

שיווק:
באמונה
ד"ר פנחס חזתי לאור

יום:
א. ברקן ושות' בע"מ

החיצוניים שבו, המאפיינים בדרך כלל גם בעלי חיים. גם מי שיש לו אח תאום זהה נשאר 'הוא', אישיותו שונה.

האדם הוא מכלול האישיות שלו, ופיתוח האישיות, הוא התפקיד העיקרי המוטל עליו. ממילא יוצא שכל תשומת הלב צריכה להיות מופנית לפנימיות ולא לחיצוניות. לכן, אם תשומת הלב מוסבת לדברים חיצוניים, בין אם האדם מנסה להרשים את האחרים ובין אם הוא מסתכל על הצדדים החיצוניים שלהם, הרי זה בניגוד לרוח היהדות. יהדות זו פנימיות, רוח. האדם נברא בצלם א-לקים - הכוונה היא לא לצורתו החיצונית, אלא לאישיותו הרוחנית.

אילו האנושות הייתה משקיעה יותר בתרבות האמיתית - לא רק במדע ובטכנולוגיה, אלא בעיקר בשאלות החברתיות ובמעשים של חסד, אם עיקר תשומת הלב, הכסף והזמן היו מושקעים יותר בתחום האנושי-האיש של האדם - הייתה החברה שלנו מתקדמת באמת. כל זאת לא מתוך ביטול וזלזול בצד החיצוני, אלא תוך העמדתו על מקומו הנכון. אילו כך עשו, היו פחות אנשים עניים ורעבים, פחות אנאלפביתים, פחות אלימים ואנרכיסטים, והרבה יותר אנשים מאושרים.

עלינו, בניו של יעקב אבינו, לשמש סמל. 'כי מציון תצא תורה'. על עם ישראל לשמש דוגמה לכל שאפשר להיות עם חי ופועל ויוצר תרבות עשירה ויפה יותר, דווקא מתוך ערכים פנימיים, ללא גירויים חיצוניים ■

חלק מהציבור. עלינו לדאוג לכך שהצדק יראה ולא רק יעשה, כפי שנאמר: 'והייתם נקיים מה' ומישראל'. בודאי חשובים גם יחסי חוץ ומה אומרות הבריות,

אילו האנושות הייתה משקיעה יותר בתרבות האמיתית, היו פחות אנשים עניים ורעבים, פחות אנאלפביתים, פחות אלימים ואנרכיסטים, והרבה יותר אנשים מאושרים

אך הכוונה היא שהאדם ידע מה עיקר ומה טפל, מה מוקדם ומה מאוחר, מה חשוב יותר ומה פחות, מהי המטרה ומה האמצעי.

מהותו של האדם היא פנימיותו - 'כי זה כל האדם'. האדם איננו אוסף אברים, האדם איננו הדברים

מה מהותי באדם? האם מערכת היחסים החיצונית שלו, וצורת ההתנהגות הנראית לעין שלו, או הצד הרוחני שבו? אם ננסח זאת ביתר עומק, השאלה היא: מהו האדם - גופו או נשמתו?

המהר"ל מפראג (בנתיב הצניעות) מסביר כי מהות האדם היא פנימיותו. ניתן לראות זאת בהבדלים שבין יעקב לעשו: "הקול קול יעקב והידיים ידי עשו". הקול בא מבפנים, מעומק אישיותו של האדם, והידיים באות מבחוץ.

תרבות עשו, אדם, היא תרבות החוץ - רושם חיצוני והישגים חיצוניים. כמה אנרגיה מבחזת על העניינים החיצוניים ופחות בעניינים הפנימיים. החברה המערבית מכנה את עצמה 'מתקדמת', כביכול, ואכן בתחומים החיצוניים, הטכנולוגיים היא מתקדמת. אך בתחום הפנימי, המוסרי, התרבותי והערכי היא מפגרת, היא נסוגה לאחור. התקדמות אמיתית נמדדת בקנה מידה תרבותי ומוסרי.

לעומת זאת, תרבות יעקב - היא תרבות פנימית, רוחנית ומתבטאת בקול, בנשמה. מכיוון שבסופו של דבר הקול פונה החוצה, האדם צריך להמעיט בדיבורים. הדגש צריך להיות מופנה כלפי הפנים.

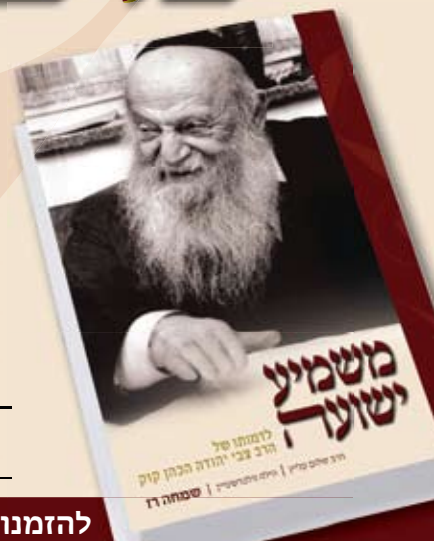
אמנם המטרה היא שהדברים יצאו אל הפועל, אולם זאת עם כמה שפחות רושם חיצוני. היהדות מדגישה עשייה פנימית. אין פירושה הסתרה מוחלטת, משום שאנו חיים בתוך חברה, בתוך ציבור, ועל האדם להיות

משמיע ישועה

חדש!
יצא לאור!

ספרו החדש של שמחה רז
ושל הרב שלום קליין והילה וולברשטיין על דמותו של
הרב **צבי יהודה הכהן קוק** זצ"ל

ספר מרתק, גדוש בסיפורים מרגשים על אישיותו הרבוגנית של הרב, התלמיד חכם, הצדיק והמנהיג הדגול, מי שהיה הדמות הדומיננטית בציבור הדתי לאומי מהקמת המדינה, דרך בניית עולם התורה הציוני ועד מפעל ההתישבות

פרסומי ישראל שווייץ

ניתן להשיג ב:

ספרים צומת סטימצקי תלמי ספרים

בהוצאת: אור עציון, ספרי איכות תורניים המכון התורני ע"ש ר' יצחק וחנה סטרולוביץ'

הספר מוקדש לע"נ אביה יהושע ז"ל גולדברג

להזמנות - אור עציון, ספרי איכות תורניים: 08-8502822 • www.machon.oretzion.com

גלוי וידוע

מעשה אבות
הרב מנחם בורשטין - ראש מכון פוע"ה

רבקה ראתה את הדברים אחרת, וחשבה כיצד לשדר לבעלה שעשו עושה על עצמו תחפוש, ועל כן בחרה בטכניקת ההתחפשות.

רבקה הכירה את יצחק וידעה על צדקתו. היא ידעה שכשיגלה את מה שעשתה אשתו, הוא יברך את יעקב. רבקה ידעה שלא גונבים ברכות, אך סמכה בדעתה שבעלה יברך את יעקב מעצמו.

בעת מבחן יצחק, שקיווה כל ימיו לשותפות של 'יששכר וחבולן', בעצם מודה שאשתו צודקת יותר, ועל כן באותו רגע: "ראה פתח של גיהנום פתוח לפניו". התקווה לשותפות נשארת רק לעתיד לבא, אז "ועל מושיעים בהר ציון".

יצחק שתיקן את התפילה שתופסת את חיי המעשה באמצע (מנחה), הוא סמל של התמודדות עם מציאות יום יומית: עקרות, בעיות זריעה בחקלאות, התמודדות עם בן בעייתי. התורה רוצה להראות לנו התייחסות ראויה לסוגיה חינוכית שאנשים רבים נתקלים בה.

כך שאפשר להירגע, אבותינו פעלו גם לפי התפיסות של החינוך המודרני. ■

החיים בצורה הגונה וישרה. זו גם הסיבה שהברכה שתכנן להעניק לעשו ייעדה לו את "טל השמים" ושמי הארץ".

במהלך כל החיים הכין אותו לקראת 'טקס החזרה בתשובה' וקבלת הברכות. הוא מראה לו שגם בנושאים הגשמיים יש מקום לסדר במציאות. כולו תקווה שלקראת הטקס אכן בנו יחזור בתשובה. העובדה 'ששם שמים שגור בפיו' היא חלק מהתקווה לטקס הסיום.

לעומתו, רבקה אמנו ידעה בנבואה מה יצא מבנה, כי כך אמרו לה בבית שם ועבר: "שני גויים בבטן ושני לאומים ממעיין יפרדו". לרבקה אסור היה למסור נבואה זו, כיון שהייתה לפני מתן תורה.

עם שתי תפיסות אלו חיו יצחק ורבקה. ניתן לומר אם כן, שאכן כפי שאנו מצפים מזוגיות מתאימה, הם כן דיברו ועוד איך. הם שוחחו ימים ולילות על המצב אבל היה ויכוח חינוכי כיצד לנהוג בבן הבעייתי.

יצחק אכן תכנן לתת את הברכות החשובות של "זרע וארץ" רק ליעקב (מלבי"ם) ועל כן שמר אותם ונתן אותם ליעקב כאשר הלך פדנה ארם.

אבותינו הם לנו כסמל במיוחד בצורת ודרך התנהגותם. והנה בפרשתנו מסופר על התמודדות יצחק ורבקה עם בנם עשו, שמעלות כמה תמיהות.

כל שיחה לקראת נישואין מלמדים אותנו שהדבר החשוב ביותר לבניית הזוגיות היא שיחה בין בני הזוג. הדבר הסביר ביותר היה שיצחק ורבקה יסוחחו אודות הבן הבעייתי, מדוע לא עשו זאת?

רבקה משדלת את יעקב לגנוב את הברכות. האם אפשר לגנוב ברכות? מה האפקט של ברכה גנובה? האם היא בכלל יכולה להשפיע?

עלינו לברר שאלות אלה דרך התבוננות בדברי חז"ל ובראשונים, וכן בעיון מעמיק בפסוקים, ממנו נראה שהמבט שונה ממה שרבים חשבו עד כה.

יצחק אבינו ידע עם מי יש לו עסק. הוא הכיר טוב את בנו עשו אבל חיפש דרך 'להחזירו בתשובה'. התורה אומרת לנו במפורש שכאשר עשו נשא נשים חיות 'ותהינה מורת רוח ליצחק ולרבקה'. אלא שיצחק ניסה על ידי אהבה וקשר חם עם הבן לשנותו. יצחק בעצם קיווה שיהיה בין שני בניו קשר דומה לזה של יששכר וחבולן, כשהבן עשו יעסוק בצדדים המעשיים של

קהילות ובתי כנסת יש לכם במה!

מחפשים ארון קודש לבית הכנסת שלכם?
ואולי פרוכת חדשה?

רוצים למסור ציוד או ספרים שהקהילה שלכם כבר לא צריכה?
מוחליפים ספסלים או סטנדרים וחבל לכם לזרוק את הישנים?

גילוי דעת מתגייס לטובת הקהילה שלכם!

שלחו אלינו ל: gdaat@pisrael.com את פרטיכם ואת פרטי החפצים

שברצונכם לתרום או לקבל,

למכור או לקנות עבור מוסדות הקהילה שלכם,
ואנחנו נשתדל לפרסם על בסיס מקום פנוי.

גילוי דעת
גילוי דעת

דרושים:

« בית הכנסת 'הקהילה' בקרית משה מוחפש בדחיפות ספסלים או כסאות

« לבית כנסת חדש בקרית שומרון בענח יהדות מרוקו, דרושה תרומה לרכישת ספר תורה וכן סידורים, מוחזורים וחומשים. ניתן גם להקדיש לעילוי נשמות, ולהבדיל, להצלחה ולרפואה. כל תרומה תתקבל בברכה!

הראל - 052-4591311 או בנייל: harelmekies@gmail.com שלומי - 054-4761897 או בנייל: liatco81@gmail.com

« לקהילה גדולה ברמת בית שמש דרושים ספרים, אף מושומשים לצורך לימוד שיעורים לציבור דתי ומתחזק... רצוי גם סטים וכל ספר שיכל להיות לעזר לנטרה זו. בתודה מראש, נתן: natanst33@gmail.com

אברהם בארץ פלשתיים בחזקה הראשונה, רצה ה' שיצחק יחזיק בה. והוא החזיק בה בחזקה מעולה, שחרש חרע... עוד נתכוון להבטיחו כי אין לישמעאל חלק ונחלה בהבטחת אברהם זולת יצחק לבד... - ארץ-ישראל כולה, כולל ארץ פלשתיים, שייכת רק לאבותינו ולנו.

בארץ פלשתיים יצחק 'גדל מאד' ועורר את קנאת הפלשתיים, אשר סתמו את שתי הבארות שחפר - עשק ושטנה - ורק כאשר חפר את הבאר השלישית, רחובות, לא רבו אתו עליה ולא סתמו אותה - "כי עתה הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ".

כתב הרמב"ן, שיש בדבר ענין נסתר שבאר מים חיים ומוצא לבתי המקדש. בבית המקדש הראשון התעסקו עימנו והחריבוהו. גם את הבית השני החריבו הגויים בשטנה וגלינו מהארץ. בית המקדש השלישי מקביל לבאר השלישית רחובות - "הוא הבית העתיק, שייבנה במהרה בימינו... ופרינו בארץ, שכל העמים יעבדוהו שכם אחד".

במאמרו 'להוסיף אומץ' מתאר מרן הרב קוק זצ"ל חפירת באר כפעולה הכרוכה בקשיים גדולים. רבים מהחופרים מתייאשים באמצע העבודה. אחרי עמל רב פורצים מים, אך הם מעורבים ברפש, ואז שוב מתייאשים חלק מהחופרים. לעומתם החופרים 'בראי' הגו וחסוני הנשמה יודעים שיש להגיע עוד יותר עמוק, אז המים יהיו מים חיים.

יצחק אבינו מתמיד באחיזתנו בארץ ואינו מתייאש, בכוח האמונה והביטחון הוא מגיע לרחובות. אנו, בניו, עברנו חורבן ראשון, עברנו חורבן שני, אך אנחנו ממשיכים לחפור עכשיו אנחנו קרבים והולכים לבניין הבית השלישי. הדרך קשה, אך איננו מתייאשים חס וחלילה. גם אם גורשנו מארץ פלשתיים (=חבל ימית וגוש קטיף) ונסתמו הבארות, נמשיך לצפות ולהאמין באמונה שלמה, שבית המקדש השלישי ייבנה במהרה, ואנו נחזור ונתנחל בכל מרחבי ארצנו בגבולותיה המפורשים בתורה - לנצח נצחים ■

הרב צבי יהודה זצ"ל. על פי הדיון מגיעה מחילה

רבים מהחופרים מתייאשים

באמצע העבודה. אחרי

עמל רב פורצים מים, אך

הם מעורבים ברפש, ואז

שוב מתייאשים חלק

מהחופרים

בפרשתנו מסופר, שיצחק חשב לרדת למצרים בגלל הרעב, אך הוא הצטווה להישאר בארץ פלשתיים בה נולד. עולה תמימה הוא, ונאסר עליו לרדת לחוץ לארץ. כך אמר לו הקב"ה: "גור בארץ הזאת... כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל, והקימותי את השבועה אשר נשבעתי לאברהם אביך".

כותב אור-החיים בפירושו לפסוקים אלה: "ארץ פלשתיים בכלל נתינת הארץ היא... ואולי כי לא החזיק

באחד משיעוריו עסק רבנו באישיותו של יצחק אבינו. הוא פתח בדברי הגמרא במסכת שבת המספרת שלעתיד לבוא שואל הקב"ה את אבותינו 'מה לעשות לישראל כשהם חוטאים?' אברהם ויעקב אומרים: 'ריבנו של עולם, יימחו על קדושת שמך'. אומר הקב"ה ליצחק: 'בניך חטאו לי'. עונה לו יצחק: 'ריבנו של עולם, בניי ולא בניך? בשענה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע, קראת להם 'בני בכורי', עכשיו בניי ולא בניך? ועוד, כמה חטאו? כמה שנותיו של אדם - שבעים שנה. עד גיל עשרים אין עונשין בידי שמים, אם כן נשארו חמישים. עשרים וחמש שנה מתוך אדם ישן (בלילות), נותרו עשרים וחמש. הוצא מתוך עוד שנים עשרה וחצי שנה לזמן שאדם מקדיש כדי להתפלל, לאכול ולהתפנות - נותרו שנים-עשרה וחצי: אם אתה סובל את כולך, מוטב, ואם לאו - מחצית עלי ומחצית עליך, ואם תרצה שכולך תהייה עלי - הרי הקרבת את נפשי לפניך (בעקידת יצחק)".

אברהם אבינו, המתאפיין במידת החסד, ויעקב אבינו, המיוחד במידת האמת, אינם מוצאים עצה. דווקא יצחק אבינו, שנאמר עליו 'פחד יצחק', שהוא כנגד מידת הדין הוא הסנגור הגדול של עם ישראל. לומר לך שמגיעה לישראל מחילה על פי הדין.

עוד הביא רבנו את הגמרא במסכת ראש-השנה שם מובא בשם רבי אבהו, שהקב"ה אמר לישראל "תקעו לפני בשופר של איל, כדי שאזכור לכם עקדת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני".

בהמשך הגמרא אומר רבי יצחק: "למה תוקעים בראש-השנה מאה קולות והלוא די בשלושים? אלא שכאשר רואה השטן שישראל כל כך מחבבין את המצוות 'מסתתמין דבריו'. מעניין שבעל המאמר הזה הוא ר' יצחק. אמר על כך רבנו שאין מקרים בעולם - דווקא ר' יצחק הנקרא על שם יצחק אבינו, הוא האומר גם כאן שישראל מחבבין את המצוות ועל ידי זה השטן אינו יכול לקטרג.

אביהם של ישראל

אביהם של ישראל א', ב' | דורש טוב לעמו | מאמר מרכזי למועדים וימים | שו"ת מאמר מרכזי א+ב | שו"ת הרב הראשי א+ב | מאמר מרכזי- ושבחה הארץ | דברי מרכזי - שמות / במדבר / ירח האיתנים | קיצור שולחן ערוך | הלכות ברכות הנהגים | מן המותר בפין | סידור קול אליהו | *המחיר כולל משלוח **סט מחזורים בתוספת 100 ₪

לפרטים ולהזמנות: אריאל - 02-6521195 או באתר: www.harav.co.il

ברכנו אבינו - כולנו כאחד
הרב צוריאל יוני - ראש בית המדרש 'רעוא'

תורת הנגלה

כי הנסיכה תמנע, רצתה להתגיר עד כדי כך שהייתה מוכנה להיות שפחה לאבותינו, העיקר שתשתייך לבית אברהם. אברהם לא קיבלה וכן יצחק. בלית ברירה הלכה והייתה פילגש לאליפז בן עשיו. לימים נולד ממנה עמלק שציער קשות את ישראל. שאלו חכמים מדוע נולד רשע זה? וענו 'שלא היה להם להרחיקה' - שלא היה לאבותינו לדחות את תמנע ממורשתם, אלא לתת לה מקום. גם פה נשאל, כיצד הייתה נראית ההיסטוריה שלנו ללא עמלק?

נתבונן כיצד הגיב יצחק לתמנונים של רבקה ויעקב, שבחרו להמשיך בדרך הברירה בה עשו ידחה. תגובתו הייתה זהה לתגובתו כלפי נישואי עשו - הכלה. יצחק ידע להקשיב למציאות, לחוות את התקוות, וגם לספוג את האכזבה והכישלון. הוא יודע להמתין, לחכות בסבלנות - מתוך אמונה. כשהוא לא מצליח לממש את חזונו בגלל התנגדות אשתו ובנו, הוא דבק באמונתו. תכניתו של יצחק סוכלה, אבל רק באופן זמני. אחרי הרבה משברים אימץ יעקב את חזונו של יצחק ואף הוציא אותו לפועל. הוא ברח את כל בניו, וכלל את כלנו בעתיד של עם ישראל. ברוך ה' שאנחנו עם אחד, רבגוני במחשבות ובאופי. שוני קצת מקשה, אך מיועד להביא ברכה גדולה לכולנו ■ ערך: הרב נתנאל לוי

חזונו של יצחק היה, שיעקב ועשו יתפקדו יחדיו כשני שבטים, כיעוד של יהודה וישראל, מתוך השלמה ושיתוף, וגם כדי לקרב את עשו. כמה היינו מתעצמים אם עשו היה עומד לצידנו? חלום מעולם אחר, עולם שהיה קרוב. מעניין איך היתה נראית ההיסטוריה מאז ועד היום?

לא היה לאבותינו לדחות את תמנע ממורשתם, אלא לתת לה מקום, גם פה נשאל, כיצד הייתה נראית ההיסטוריה שלנו ללא עמלק?

על פניו הייתי אומה, שעתידי אפשר לבנות עם כל אחד, רק לא עם עשו. מעניין שחז"ל חושבים אחרת ומבטאים זאת באופן נחרץ. מספרת הגמרא בפרק חלק

וכי יצחק לא ידע מיהו עשו? קשה לומר שהוא היה כל כך עיוור עד שלא ראה את אופיו של בנו. קשה גם להעלות מחשבה תמוהה, שהציד שהאכיל אותו עשו, פיתה אותו להעניק לו את ברכתו היחידה, הרי התורה עצמה כותבת מה היה יחס יצחק לנישואי בנו עשו עם נשים חיתיות 'ותהיינה מורת רוח ליצחק ולרבקה'. כשרואים את יחסו של יצחק לעשיו לעומת יחסה של רבקה, יאמר האומר שיצחק לא הביט במציאות, לדעתי אנו צריכים להתבונן ולהבין את המבט של יצחק.

ליצחק היתה גישה חדשה, בשורה שלא הופיעה בתקופת אברהם. במקום להמשיך מסלול של ברירה בו בן אחד ממשיך והאחר נדחה לגמרי, בחר יצחק בשיטה שתכליל את שני בניו יחד, כל אחד בברכה המתאימה לו. אך איזו ברכה אפשר להעניק לעשו?

את ברכת אברהם, הזרע והארץ, ודאי שלא רצה להעניק לעשו, שכן הוא אינו ממשיך את דרך הסבא, דרך שבזכותה קיבל אברהם את הברכה מה' - "עקב אשר שמע אברהם בקולי, וישמור משמרותי מצוותי חוקותי ותורותי". אמנם, יצחק אכן רצה להעניק לעשו ברכת "רוב דגן ותירוש, יעבדוך עמים וישתחווך לך לאומים", את ברכות השגשוג הכלכלי, השלטון והעוצמה צבאית. ליעקב נתן יצחק - בכוונה מלאה - את ברכת אברהם "ויתן לך את ברכת אברהם, לך ולזרעך אתך, לרשתך את ארץ מגורך אשר נתן א-לוקים לאברהם".

קוטג' דו משפחתי 5 חדרים
אופציה לעליית גג

**הקהילה הדתית בגדרה מחכה לכם.
זה הזמן שלכם להצטרף!**

בואו והצטרפו למשפחות מפ"ת, גבעת שמואל, אולפנת הרב בהרן, מושב בני דרום, רחובות וראשון לציון

- בית כנסת, גני ילדים ומוסדות חינוך בקרבת הפרויקט
- קהילה כלבבכם • הפרויקט ייחודי ומותאם לציבור דתי-לאומי

לפרטים: 050-7808154/1 • משרד - 08-6610750

The Israel Foundation for Spinal Cord Injuries
ליקדום הטיפולי, הריפוי והשיקום של חילי צה"ל, אזרחים ופגועי פעולות איבה פגועי חוט שדרה

קרן ישראל לנפגעי חוט שדרה

תנו לעצב להחלים

תירמו לריפוי נפגעי חוט שדרה

בתרומתכם אתם שותפים לסיוע לנפגעים לאעוד בעזרת ה' להחלמה. תרמו לקרן ישראל ועזרו לנו לשנות את חייהם - לתת לעצב להחלים.
ניתן להעביר תרומות לחשבון בנק מספר: 050-7808154/1 סניף 904, בנק לאומי או לשלוח בדואר לקרן ישראל, ת.ד. 34201, ירושלים 91341.

ד"ר צבי ציבוביץ' - מנהל מדעי 050-6441789 ■ טל: 02-5350901 ■ פקס: 02-6536848 ■ Email - ron_12@017.net.il

גילוי דעת

7

בלי טובות

הרב משה ארנרין - אב"ד לענייני ממונות ארץ חמדה - גזית

שורת הדין

על הנתבע לשלם לתובע עבור עבודות אלו.

כמה לשלם? כאמור, נקבע בין הצדדים שכר עבור שעת עבודה. השכר היה גבוה, ותאם את יכולותיו המקצועיות של התובע, ואת אופי העבודות שהתבקש לבצע. מאידך, עבור שעות נסיעה, אין בסיס לחייב את הנתבע בשכר גבוה זה - אין מדובר בהרחבת אותה עבודה, אלא בשירות אחר, שניתן בנפרד.

במקום שהוזמנה עבודה ולא נקבע שכר עבודה, על מזמין העבודה לשלם 'כפחות שבפועלים' - דהיינו השכר המינימאלי הקיים בשוק לעבודה זו. על כן, עבור שעות הנסיעה, קובע בית הדין שכר המתאים לשעת עבודה של נהג. בחלק מההובלות היה צורך שהתובע יהיה נוכח לצורך בקרה מקצועית של איכות החומרים, ובמקרים אלו קבע בית הדין שכר גבוה יותר.

ביחס להשקעת זמן עם אחד היועצים: ככלל, על פי התרשמות בית הדין, שעות עבודה אלו היו במסגרת הציפיות של הצדדים, ולא ניתן לומר שלא מגיע בעבורן שכר. ביחס ליועץ שהנתבע הביע את מורת רוחו בעניין בשלב מוקדם, הדין שונה. כיוון שההתייעצויות המדוברות אינן דבר שההנאה ממנו מובהקת, על כן אין לחייב בעבור שעות התייעצות, שנעשו לאחר הבעת מורת רוחו בעניין, שכן לא קיימת כאן הסכמה מכללא, וגם הנתבע לא נהנה מפעולת התובע.

לסיכום, יש לומר, שכאשר אדם עושה לחברו פעולה שהדרך ליטול עליה שכר, כל עוד לא הוסכם במפורש או שיש להוכיח מהקשר הדברים שהיא נעשית ללא תמורה, יש לשלם בעבורה. וודאי שכן הדבר ביחס לפעולות שעושה עובד עבור מעסיקו.

בנדון דידן, בעבור פעולות שלא כלולות במסגרת העבודה הראשונית, יש לשלם בהתאם לשכר העבודה של אותה פעולה, בשיעור נמוך, כ'פחות שבפועלים'.

■ ערך: הרב סיני לוי

¹חושן משפט סימן רס"ד ס' ד'. ²ראו קצות החושן סימן של"א ס"ק ג' ופתחי חושן, שכירות פרק ח' ס' ל"א. ³על פי בבא מציעא ע"ו ע"א, וראה קצות החושן (שם).

במסגרת מצומצמת זו, הבאנו רק תמצית הדברים. את פסק הדין המלא ניתן לקרוא באתר רשת בתי הדין ארץ חמדה - גזית - www.erezhemdah.org/beitdin

בטעם הדין הסבירו פוסקים², שישנם שני יסודות לחיוב בתשלום, למרות שלא הוסכם הדבר מראש במפורש: יסוד אחד הוא שיש להניח שהצדדים הבינו שהעבודה נעשתה לצורך קבלת תמורה, ולמעשה יש

מסגרת העבודה הותוותה על ידי אהרון, עם זאת, ניתן לתובע מרחב תמרון גדול. מבחינת דרכי הביצוע, שעות העבודה וכד'. כמו כן, ניתן בו אמון רב, וגם עתה אין ויכוח עובדתי על מה נעשה ומה לא נעשה

כאן שכירות פועלים רגילה מכללא. היסוד השני הוא שגם אם לא ניתן לטעון להסכמה מכללא, יש בסיס לתביעת שכר מדין 'נהנה'. דהיינו, כיוון שבסופו של דבר מקבל השירות הרוויח מפעולתו של הפועל, עליו לשלם על כך.

בענייננו, יסוד החיוב הוא ברור יותר, שכן התובע עוסק עם הנתבע על מנת לקבל שכר, וזו מסגרת היחסים ביניהם.

התובע טוען שקיבל את הסכמת הנתבע לתשלום על ההובלות (אלא שלא נקבעו סכומים מדויקים) וביחס לעבודות נלוות כמו התייעצויות ראוי ומקובל לקבל שכר. הנתבע מכחיש את הטענה שהסכים במפורש לתשלום על הובלות, וביחס להתייעצויות הוא אומר שהן לא היו חשובות מספיק להצדיק תשלום.

לאור דברי הרמ"א, טענות אלו נדחות. הנתבע לא טען שהוסכם במפורש שלא ישלם. על כן, באופן עקרוני,

פרטי המקרה - אהרון, הנתבע, עוסק בפיתוח ובניית מערכת חדשנית להפקת חשמל, שכר את מנחם, מהנדס חשמל ובעל יכולות טכניות נוספות, שייבצע עבודות שונות עבורו. שכר עבודתו של מנחם נקבע לפי שעות עבודה בפועל בתוספת הוצאות.

מסגרת העבודה הותוותה על ידי אהרון, עם זאת, ניתן לתובע מרחב תמרון גדול. מבחינת דרכי הביצוע, שעות העבודה וכד'. כמו כן, ניתן בו אמון רב, וגם עתה אין ויכוח עובדתי על מה נעשה ומה לא נעשה.

מתחילה, מנחם לא היה אמור לבצע הובלות עבור הנתבע, אך לאור שיקולים טכניים, לבסוף הוא התבקש גם להוביל חומרים ורכיבים שונים ברכבו ועל חשבון זמנו. לא נקבע שכר לשעת נסיעה, לא סוכם בין הצדדים תעריף הוצאות לקילומטר. לאחר זמן, כאשר תבע שכר עבור נסיעות אלו, וכן עבור נסיעות שונות להתיעצות, הדבר הפתיע את הנתבע.

אהרון טוען, שלא ידע שיידרש לשלם על הנסיעות. אילו ידע שהוא משלם על נסיעות ההובלה היה עושה אותם בעצמו או בדרך אחרת. בנוסף, בנושא הנסיעות להתייעצות: אמנם הוא הזמין את מנחם להצטרף לאחת הנסיעות, אבל לא חשב שזה חלק מהעבודה ושישלם בעבור שעות אלו. ביחס לאחד היועצים, הנתבע טוען שהורה לתובע במפורש שלא להתייעץ עימו, ולכן אינו צריך לשלם על התייעצויות מאוחרות יותר.

פסק דין זה, יעסוק בשאלות האם וכמה יש לשלם עבור עבודות שנעשו ללא הנחיה מפורשת של המעסיק, או ללא קביעת המחיר לשעה.

פסק הדין - צריך לשלם? הרמ"א¹ התייחס לעבודה שאדם עושה לטובת אחר בלי שהתבקש לעשות כן, וזו לשונו: "וכן כל אדם שעושה עם חברו פעולה או טובה, לא יוכל לומר: בחנם עשית עמדי הואיל ולא ציוותיך, אלא צריך ליתן לו שכרו".

דהיינו, מבצע העבודה ראוי לדרוש תמורה כספית בעבורה, והנהנה לא יכול לטעון שחשב שהדברים נעשים ללא תמורה. בפוסקים מבואר, שהמדובר על עבודה שנהוג ליטול בעבורה שכר.

אביהם של ישראל

שני הכרכים במחיר מיוחד של 80 ₪*

משלוח עד הבית | ניתן להשיג ב **צומת ספרים**

י"א מילי דמי משלוח

לפרטים ולהזמנות: אריאל - 02-6521195 או באתר: www.harav.co.il

ופניהם אל הקהל. אנחנו, כידוע, עושים כאילו פשרה, הכהנים מתחילים לברך כשפניהם מכוונות להיכל, ובאמצע הברכה מסתובבים אל הקהל.

נראה להסביר שמחלוקת זו תלויה בשאלת הגדרת המצווה. לפי שיטת הרמב"ם המצווה מוטלת על ישראל, וממילא מובן שהכהנים אומרים את הברכה בשם כולם, ולכן מן הדין שיעמדו בראש הקהל ויברכו את ברכת המצוות כשלוחי הציבור, ואילו רש"י סובר שהמצווה מוטלת על הכהנים, ועל כן ברכת המצוות, בדומה לנשיאת הכפיים נעשית עם הפנים לקהל ■

מעבירה כשליח ואינו נותן את דעתו עליה.

זוהי הברכה שנמשכת ע"י הכהנים, שבמסגרת תפקידם עליהם להעבירה ולמסור את הברכה המיוחדת לעם ישראל. ולא בכדי מצינו בדברי ראשונים ואחרונים שאומרים שמצוות ברכת כהנים נחשבת גם למצווה של כל ישראל שמצווים להתברך. על פי זה אפשר להסביר את מחלוקת הפוסקים בעניין ברכת הכהנים.

נחלקו הפוסקים בשאלה לאן יפנו הכהנים בשעת הברכה שלפני נשיאת הכפיים? הרמב"ם פוסק שעליהם לברך כשפניהם אל ההיכל, ורש"י סובר שמברכים

במרכזה של פרשתנו נמצאת פרשת הברכות של יצחק, שביקש לברך את עשו ונמצא מברך את יעקב. על דרך הפשט נראה לומר שהברכה העיקרית היא הברכה שייצחק בך לבסוף, שזו הייתה הברכה שברך את יעקב בכוונה תחילה, וכל שעשתה רבקה היה רק למנוע מיצחק מלברך את עשו.

מעבר לכך יש לומר, שלא מדובר כאן על ברכת הדיוט של אב לבנו, אלא על ברכות שהאבות קיבלו מאת ה' והעבירוהם הלאה לדורות. זו גם חשיבותה של הברכה, וממילא מובן שיש ערך לברכה אפילו כשהמברך

פרויקט חורשת האקליפטוס יוצא לדרך...

בפרדס חנה הירוקה, בצמוד לחורשה פסטורלית תקום בעז"ה שכונה איכותית לציבור הדתי-לאומי.

בבתים ומוכים בני 4 קומות, תוכלו למצוא את השקט הנפשי שלכם, ולהגיע לדירה במחיר סביר.

מתחם של 84 דירות. דירות נן 4 חדרים, דירות מיני פנטהאוז 5 חדרים, דירות 3 חדרים עם גג צמוד. לכל דירה מרפסת סוכה גדולה או גינה

4 חדרים עם גינה
החל מ 899,000 ₪ בלבד
3 חדרים
החל מ 730,000 ₪ בלבד

*המבצע בתוקף לנרשמים הראשונים בלבד

1-700-500-555
www.bemuna.co.il

חורשת האקליפטוס יזמות בע"מ

נהלן ברגש

הרב דני אלינר - ר"מ בשיבת ההסדר אור עציון
פת במלח תאכל?

שאלה אני מתקשה להבין את הסתייגות הרב מלימוד גמרא עם פירוש עברי. מדוע לא להשתמש באמצעים המודרניים כדי להקל על הלומד?

תשובה המשנה באבות קובעת: "כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן". שמעתי פעם מי שהציע, על דרך הלצה, לקרוא את המשנה באופן הבא: "כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל? מים במשורה תשתה? בדואי שלא!

אין לנו עניין לקדש את הקושי כערך עצמי העומד בפני עצמו, כשם שאין אנו מעוניינים לראות בחיי עוני, ערך מקודש.

ואכן, אין לשער את גודל זכותם של מחברי הפירושים העבריים השונים, על שהנגישו את לימוד הגמרא לאלפי ורבבות עמך בית ישראל והפכו אותו לידידותי למשתמש המודרני שאינו בקי בבכ"י השפה הארמית.

ניתן לראות מהפכה זו, כחלק בלתי נפרד, ממהפכת המודרנה הכללית בה נהפכו חיי האדם לקלים יותר לאין שיעור.

ואולם, אין אנו יכולים להתעלם מכך שעם כל הברכה, קיימת בכך גם סכנה. אם בפרשיות השבוע אנו קוראים על הנערות היוצאות לשאוב מים מן הבאר, הרי שכיום אנו מתעצלים לקום מהכורסא הנוחה בחדר הממוזג כדי לשתות מים קרים. החיים המודרניים הפכו אותנו למפונקים בתחומים רבים. אין בכך רע, אולם לעיתים ענין זה גובל בעצלנות ועל כך עלינו להתקומם.

גם דרך לימוד התורה השתנתה במידת מה. אם פעם רצית להבין את דבריו של ה'פרי מגדים' היית חייב להתחיל בלימוד הגמרא, להבין את פירושי הראשונים והאחרונים, לצלול לפסק השו"ע ונושאי כליו ורק אז,

כולי-האי-ואולי היית זוכה להבין את הפסק. כיום אתה יכול לעיין באינדקס של אחד מספרי הקיצורים הרבים, הנמצאים כמעט בכל נושא, וכך להגיע תוך שניות אחדות אל השורה התחתונה, אל פסק ההלכה.

יש בכך ברכה גדולה אך יש בכך גם חסרון. בן תורה חייב להתרגל ללימוד על פי דרך הפסיקה המקובלת לנו מדור לדור. רק בדרך זו תוכל להבין את ההיגיון העומד מאחורי פסקי ההלכה ולדמות דבר לדבר.

מי שלא ירגיל את עצמו לבחון לעומק את השתלשלות פסיקת ההלכה, לא יהפך להיות תלמיד חכם.

בדומה לכך אם כי במידה פחותה, גם ביחס לשימוש דרך קבע בגמרא עם פירוש עברי. השפה בה משתמשת הגמרא, אינה ייחודית רק לגמרא. הטרימינולוגיה של התלמוד הבבלי משותפת גם לכל ספרי היצירה התורנית באלף השנים האחרונות.

אם לא תרגיל את עצמך לשימוש בשפה הארמית, תתקשה ללימוד ספרי ראשונים ובדאי ספרי אחרונים, גם מפרשי השו"ע משתמשים בטרמינולוגיה של הש"ס כשפת אם.

בישיבות אנו שואפים לגדל דור של תלמידי חכמים שאינם מחפשים קיצורי דרך ומוכנים לצלול בים התלמוד העמוק והסוער.

דווקא בחור בתחילת לימודיו צריך לתת דגש מיוחד לעניין זה ולהיות נחוש להכיר את שפת עולם התלמוד.

מכלל דברי עולה שיש לעשות הבחנה ברורה בין בחור ישיבה שעיקר עיסוקו הוא בעולם הגמרא, לבין מי שאין עיתותיו בידו. אדם זה, ראוי ומשובח שילמד את הגמרא בכל דרך שתאהיב עליו את הלימוד ויזכה לקבוע עיתים לתורה ■

עלילות צ'
המעצ'בייני"ש

לשליחת רעיונות: shaharyosi@gmail.com

ARMY
גם בחנות המקוונת, כנסו עכשיו!
www.j-k-shop.com
www.j-k.co.il | 09-7941048 | 050-7344422

ניתן להשיג ברשת המשביר לצרכן | דרושים סוכנים

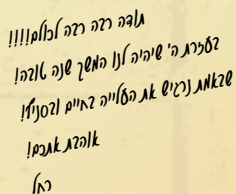

מעילי פליז Joseph X kauffman במחיר מיוחד לקוראי גילידעת להזמנות: 054-9544951

לכבוד שבת ארגון אספנו מבחר מכתבי קומונריות שנשלחו אלינו מהגליל ועד אילת

[illegible]

אנש פארגעמערקט פריי, וועלכע איז ביי אונז.
אויסן פון אפילו אקאדאמאליע, אלא פארגעמערקט אן אפירעט פאפאן און ביי שום אירע...

רציתי לשמור סודות חפץ
 "תלמידי, את קוראת לי את
 הזמתי ואני? ממש במקרה
 "משה, אתה יודע כמה הזכרם
 עולה???"

נצאמי סניף אחט נהדר
ואן קוסה טוב את הריקודי
סאדר!"

דברים מתחילים אצל אדם
י, יצא קור ממש מיוחד
מ עם מרץ ביאתי (נצח)
י עוד כח ארדו אחריו
תפס או הבואר

ד' סניף לה מוסלם
 כד אורכת אורכת
 יום את בוא!
 דט מדיהים ומיחיד.
 אורכת החון
 ט"ה הקומנרית

סוף חודש מזהרים!!
בשבת אין מוכרים חוץ על עשירי ופעילות בסוף ימיים עזריה
היום בלוי ובעתה אולי צה

החן של איפתו גם כפרטים וגם כצבור צריכה ויציב ויחיד

השבת וברך ונצחון שבתך
אזה בן צדק המורה שמואל און שמואל יק ונצחון ונצחון
נצחון ונצחון בן צדק המורה שמואל און שמואל יק ונצחון ונצחון

בזכר הארון צדיקו שנתן ידו
ולשמו עליה בכל פרט אפרט היינו יום יום, שנה שנה
ביום צדי ברצונו ואחזיקו לנו מן שמוצאותיו בזכר הזה בפרט ומתחת

בכלל
מאזכרים הקרים שלי אזכרת בריאן. ביקר ויזם. בן יאן הראו וויזם
הוא ג'אסון, אורי ויסט. עליה שלי, ומי משלוחי. אי שובא. אביסל הפך
הוא מאזכר, אינן אצא, ויזם ח'י' צורק

[illegible]

בברכת חברים יאירה ולחיים טובים.
קדושת בית דין בקרב חברים טובים

שבת של שלום וברכה!
 "האדם דומה לציפור בכוחה על הציפור אצות משה משה בלגא' שלום
 את כנפיה לאא הר' ברגס שלמסין חנים את כנפיה הר' ה'א צונת
 ונפלה אם אין האדם עולה משה משה על כורחו הוא יורד מטה מטה"
 (ר' ישראל סאנס)
 חסידות חסידי חסידות

אדם זה משפט חזק ונבזזתי שבו אהדי ונע שותף
את חיינו כל המלך עם יד הדפן, האם אנחנו נמצאים? האם אנחנו
שוכנים מזהל מזהל? כי הרי אף לא נמצא ואף נמצא אנחנו ניקח אהבה
אנחנו אהדי צריכים אהבה את השני, התקדמות והשקפה.

ה'רש"ט, שהחודש נ'סיון באותו חודש, וסיון ואלול
נכון, כמה דברים לא תצונו החודש אך סבוכה וזוטה אלן שהם י' אלול
זמנך חסנה
חמשה עשר ימים חמשה ימים

אנשים נשואהים.
אנשים נשואים,
ומתקשים למד את הדרך קד' את, הברית אחרת.
ייתר כוח צדו! אכן המוסקים במלכות, והמוסקים רבים!
אנשים, אחרים וכל מי ששזר ומר...

אנדרביים, אנדרבל, וינר
רצותי אלוני שאני פשוט גאה בכם! וכ"כ שמחה ושמחה
נרד חכם!
שמחה אז המסר שנה ברובה מלאה בעסייה והתקדמות
גדולה ונצחית!

סניף חיתר אהוב ויקר!
החתימה הכי טובה שהאדסה יכול
להעניק לעצמו היא עין טובה כלפי
עצמו וכלפי הסוככים איתו.

בעצרת ה' תהיה לנו שנה של
טובה לכלי ההורים שלנו, לכלי
החניכים שלנו ולכלי החברים שלנו.

"כמה אהבה יש אצלו באב"י
אני כל כך שמחה להמשיך ולהיות
חלק מהסניף האדיר הזה, סניף

מלא שטחה, אהבה, רצון וכוחות
להתקדם.
הוא היו יודעים אל טוב מאוד

שאלתך מותר יש יותר כבוד
סומכת עליכם בעניינים עצומות.
מבינה שאת מודה לה!

אזרחות מאזן
מאזן

דתי בעזרת ה'. המושג פרטי הוא עצמו דורש תיקון והתיקון הוא בחינוך ממלכתי דתי. אנחנו מבינים שהממלכתיות היא ערך חשוב ודווקא היחד חשוב יש ערך שאתה שייך למערכת שמכילה את הקצוות כולם, את המציאות כולה, כל אחד מקבל את המקום שלו ואת הצבע שלו. לדעתי זה החינוך שאזרח בארץ ישראל רוצה להשתייך אליו. בשבילי זה עם ישראל, בעם ישראל היה דגלים שונים וצבעים שונים. יגיע היום שבתי הספר הפרטיים בשמחה יבקשו להצטרף והחמ"ד בשמחה יקבל אותם. בשבוע האחרון ת"ת מורשה נכנס לחמ"ד ותלמודי תורה נוספים בדרך. כולנו נמצאים בעלייה מתמדת כולנו נמצאים במצב של לך לך, כל אחד בקצב שלו.

טבריה אני חושב שמי שנמצא בפריפריה יש לו כוחות גדולים, האיכות האנושית והחינוכית לא נמצאת בהכרח בערים הגדולות או במרכז הארץ. פעם שאל אותי הגאון הרב ליכטנשטיין מה שלומך? ועניתי לו אצלנו בצפון הרחוק... הוא עצר אותי ואמר: אצלנו בעם ישראל אין רחוק וקרוב, כולם קרובים!

פוליטיקה שבת הארגון זה משהו טהור, נקי, אידיאליסטי של תום הנעורים. פוליטיקה זה דבר חשוב בפני עצמו אבל אין מה לחבר את זה עם בני עקיבא, הרב זצ"ל רצה להקים תנועה שנקראת דגל ירושלים שכולם ירצו להצטרף אליה, בני עקיבא היא תנועה של עם תנועה של כולם.

השפעה אני זוכר במיוחד דו-שיח שהיה לי עם קומונרית כשהייתי מזכ"ל. דגלנו אז בפתיחת סניפים חדשים, והיו מגיעים לסניף שלה בממוצע שלושה חניכים בשבת. היא שאלה אותי האם שלושה חניכים שווים את המאמץ שהיא תישאר שם בשבת? עניתי לה את מה שאומר הרב סולובייצ'יק: השליחות נמדדת לא על פי מידת ההישגים ההיסטוריים, אלא על פי מסירות הנפש. היא התרגשה מאד ונשארה. לימים הסניף גדל והתפתח מאד. אני חושב שזו הבשורה שעליה התחנכו שהדברים נמדדים בשליחות, בשמחה באהבה.

הצלחה אני רוצה להגיד לך כמי שמתבונן על הציונות הדתית היא אחד הגורמים היותר משמעותיים במדינת ישראל בהרבה מאד היבטים, בהיבט הרוחני, בהיבט הגשמי ובדוגמא האישית. מחקרים אחרונים מצביעים שעם ישראל הולך לכיוון מסורתי, לכיוון יהודי יותר. מה זה תורה וצבא? מה זה תורה ומשפט? מה זה תורה ותקשורת? מה זה תורה וכלכלה? מה זה תורה ועבודה? מי שנותן תשובות לכל השאלות הללו ומהווה סמן דרך, אלו בני ובנות הציונות הדתית - בני עקיבא והחינוך הממלכתי דתי. אמר לי היום ראש עיריית לוד, אילן הררי, קצין חינוך ראשי בדימוס שמגדיר את עצמו מאמין בלי כיפה: "החמ"ד זה המצפן של העיר לוד". רבים מראשי המדינה חושבים את זה ומבינים את זה, וזו אמירה שמחייבת אותנו. עלה נעלה.

בני עקיבא הייתי בשלושה תפקידים בבני עקיבא: מדריך וקומונר בסניף פרס כ"ץ ומזכ"ל בני עקיבא ואני לא יודע להגיד איזה תפקיד היה הכי משמעותי.

עושים עלייה עושים עלייה לארץ ישראל, עושים עלייה בארץ ישראל, עלייה במובן האיש, עלייה כקריאת כיוון. בני עקיבא מחנכת לשליחות. אני חושב שאנחנו לא מתמקדים רק בנושא מסוים ורק בתחום אחד. גם הנושא שנבחר השנה הוא הרבה יותר רחב, נכון שלבני עקיבא חלק משמעותי בהתיישבות אך בהחלט אפשר לראות את בני עקיבא גם בקליטת העלייה.

סיגד תנועת בני עקיבא והחינוך הממלכתי הדתי כולו, היו הראשונים ששמו את נושא קליטת עלייה בראש סדר העדיפויות וזוהי הוויית חייהם, לא פחות. השבוע כתבתי מייל לכל המנהלים שחג הסיגד נמצא בפתח והזמנתי אותם לציין את החג כפי דרכם. בתקופה שהייתי מזכ"ל וגם היום, תנועת הנוער שעסקה בצורה המשמעותית ביותר, במשאבים, בחשיבה ובעשייה למען הקליטה היא בני עקיבא. בימים אלה נכתבו תכניות מקיפות של מנהל החינוך הממלכתי דתי ושל בני עקיבא לקליטת יהודי אתיופיה.

נפרד אני מרגיש שזה לא הזמן לעסוק בנושא הפרדת הסניפים. כל סניף וכל מקום ושאלת ההתאמה שלו. בני עקיבא נמצאת במקום הנכון והיא עושה עלייה מתמדת גם בתחום הקדושה.

סניף פייסבוק משמעותה המרכזית של תנועת הנוער היא חינוך לשליחות, לנתינה, לעשייה חברתית וללימוד תורה שמצמיח כוחות. בני עקיבא מחנכת למפגש פנים אל פנים. דווקא בתקופה הזו צריך לחזק את כל מה שהפייסבוק לא נותן. הפייסבוק גורם לאפאטיות ולישיבה במקום. ותנועת הנוער מובילה את ההיפך, את העשייה והשליחות. המפגש עם הקשיש או עם חבר השומר הצעיר לא יכול להתקיים בפייסבוק. המשמעות של פנים היא פנימיות. שהפנים יפתחו וכן גם הלב.

תנועת ילדים זה מסוג הדברים שאני שומע כבר הרבה זמן. קודם כל, זו בהחלט גם תנועת ילדים אך בשום אופן לא בייביסיטה הרב זצ"ל כתב באיגרת החינוך שגיל הילדות הוא גיל של תום וטוב וצריך לחזק אותו. מלבד זה, בני עקיבא היא בהחלט תנועת נוער שעושה ויוצרת: בעיריות הפיתוח, במרכזי קליטה, עם ילדים מוגבלים ועוד ועוד. ישבתי עכשיו עם חניכי תנועות הנוער בעיר לוד וראיתי ברק בעיניים ורצון לעשייה לטובת הכלל.

חמ"ד תוך כמה שנים כל מדינת ישראל תהיה שייכת למנהל החינוך הממלכתי

באמצע שבוע ארגון יצאנו לפגוש את הרב ד"ר אברהם ליפשיץ ראש מנהל החינוך הממלכתי דתי בהווה ומזכ"ל בני עקיבא בעברו שעדיין לא יודע להחליט מה התפקיד הכי משמעותי בחייו, מדריך או מזכ"ל? תוך כמה שנים, הוא מבטיח, כל מדינת ישראל תהיה שייכת למנהל החינוך הממלכתי דתי

האדום
האדום
הזה

אסתר סילם-אלוש

מליה

הסובבים אותי כולל בעלי היקר קריאות התפעלות מרוממות נפש.

כבר הייתי בטוחה שצלחתי את השינוי ללא נפגעים. או אז נתקלתי בגברת כנות, או בכינוי היותר מוכר שלה: בתי הדעתנית (למי שלא יודע, בגיל 4 יחד עם היומולדת הם מקבלים דעה משל עצמם).

"איך אימא, יפה?" אני שואלת בתמימות את הזאטוטי. זו מביטה בי בעיניים פוערות.

'את נראית כמו ליצן גדול', היא עונה לי ברצינות תהומית.

ניסיתי בכל זאת לשכנע אותה, להיות בצד של המחמיאים (אם כי אני עדיין בונה על כך שעבור ילדה קטנה, ליצן גדול הוא גם מחמאה גדולה). 'את בטוחה? יש לכם ליצנים בגן?' אני חוקרת מניין הידע בתחום.

'כן', היא עונה, 'פעם בא אלינו ליצן לגן'.

'זכור יגידו על אימא שהיא יפה?' ממשיך בן זוגי היקר בניסיון נואש להשתיק את הקטנה. 'אני לא חושבת...' היא עונה.

נותרתי עם המהפכה הקטנה שלי בין ידי. מחר אאסוף כמה מחמאות מאנשים ששמעו על יתרונותיו של השקר הלבן ואהיה שוב מרוצה. שיהיה שינוי מבורך ■

זהו החלטתי, אני עושה שינוי. הערות מכאן ומשם על תסרוקת מיושנת מדי, הביאו אותי למקום האולטימטיבי לאישה המחפשת שינוי מהיר: הספרית. מהר מאוד הסברתי לה את המטרה: שינוי. דרסטי. (נכון, לא כולם יחשפו לתוצאות השינוי אך לפחות בביתי אוכל ליהנות מתפארת היצירה).

הספרית בייאוש מחליטה להיכנע לדרישות, אך לא לפני שהיא מחתימה אותי על ויתור על כל זכויותי כאישה בעלת שאיפות אסתטיות

'אני רוצה שיער אדום', אמרתי. 'אולי פסים?' היא מנסה לשכנע, 'בואי נלך על זה בהדרגה', היא המשיכה לנסות לשמור על עצמה בצד הבטוח של המאבק לשינוי.

'לא לא', התעקשתי, 'אדום. לגמרי אדום'. הספרית בייאוש מחליטה להיכנע לדרישות, אך לא לפני שהיא מחתימה אותי על ויתור על כל זכויותי כאישה בעלת שאיפות אסתטיות. מהר מאוד התברר שהשינוי אכן דרסטי. באומץ הוציאו כל

גילוי חדש

מחוייבים לזה"ב

בית הספר האזורי ממ"ד תורני - גוש עציון, ציין את יום המחוייבות הארצי לבטיחות בדרכים שחל השבוע בפעילות מיוחדת בסימן "אוהבים את החיים" - מזהרים בדרכים.

במהלך השבוע עסקו התלמידים בצורך בחזרה בתשובה אישית ומשפחתית בכל הקשור להתנהגות בדרכים ובשמירה על כללי הבטיחות. בית הספר, בסיוע מטה הבטיחות העירוני, משלים בימים אלו הכנת כיתות בטיחות בדרכים אשר תאפשר פעילות חינוכית משמעותית ומתמשכת בנושא לאורך השנה כולה.

מחוייבים לחיים

ביום ראשון, בשעה תשע בערב יתקיים רב שיח בהגשת ידידיה תענמי, בנושא המחוייבות לבטיחות בדרכים.

ברב שיח ישתתפו: ישראל גולדברג מנהל קרן אביה, משה חסדאי מנהל תחום חרדים ברשות הלאומית לבטיחות בדרכים, אבי קנטרוביץ מנהל תנועה כהלכה ומומחים בתחום. האזינו לרשת מורשת - קול ישראל תדרים: 105.1 104.8 FM

הצגה אחרת

תיאטרון 'תאיר' משיק מנוי הצגות ילדים המותאם לציבור הדתי; הכולל הצגות ילדים מקוריות השואבות מעולם התוכן היהודי. לראשונה הציבור הדתי יוכל ליהנות ממנוי להצגות המותאמות לעולם התוכן שלו. המנוי בעלות של 130 ש"ח בלבד, יעניק 5 כרטיסים למיטב הצגות הילדים של תיאטרון תאיר, ביניהם: 'הילד מעבר לים', 'הכול בגלל הירח', 'סודו של האר"י ועוד. ההצגות בהשתתפות מיטב השחקנים יוצגו בהיכלי התרבות בערים וביישובים. לפרטים נוספים ולרכישת המנוי, טלפון: 03-6205185

יוצאת מדעתה

גם לכם יוצא לצאת מדעתכם? שתפו אותנו! gdaat@pisrael.com

ד"ר שלומית איתם

שלומית איתם
פסיכולוגית קלינית
מומחית בטיפול בילדים ובמבוגרים

שאלה:

מזה זמן רב מתנהל וויכוח ביני לבין בעלי בנושא חשיפת ילדינו לספרות אגדות העם. אני מאוד מתנגדת לכך מתוך תחושה שהאגדות מלאות בתכנים קשים ואף אלימים שעשויים לעורר פחדים מיותרים אצל הילדים. גם בפן החינוכי, מדובר לדעתי בתכנים שאינם לרוח היהדות בכך שהם מציגים מערכות מעוותות של יחסי משפחה ותכנים נוספים שאינם ברוח החינוך שאנו מנסים להעניק לילדינו. בעלי טוען שמדובר באוצרות תרבות אוניברסליים שעליהם גדלים ילדי כל העולם, ועל כן חשוב לו שגם ילדינו יכירו אותם. לטענתו, תכנים שבעינינו נתפסים כקשים וכאלימים נתפסים באופן אחר ופחות קשה על ידי הילדים. הוא טוען שילד גם הוא נחשף לאגדות אלו ואחרות ואינו זוכר שעוררו אצלו פחדים. היינו רוצים לשמוע את עמדתך בעניין.

תשובה:

ראשיתן של האגדות בתרבות האוראלית, שלפני המצאת הדפוס. שם נעשתה העברת הידע, הערכים והמוסר באמצעות סיפורים שהועברו בעל פה מדור לדור. העובדה שהאגדות שרדו כל כך הרבה שנים, גם לאחר המצאת הדפוס, מעידה על כך שהן עונות על צורך פסיכולוגי חשוב.

בנוסף, העובדה שישנם מוטיבים דומים, הן מבחינת התוכן והן מבחינת הסמלים והדמויות, המופיעים בוורסיות שונות בתרבויות רבות ומגוונות, מחזקת את התחושה שמדובר בסיפורים הנוגעים בחוויות העומדות בתשתית הקיום האנושי.

להבנתי, בניגוד לטענתך, האגדות אינן מעוררות פחדים מיותרים, אלא מהדהדות ומשקפות חלקי חוויות, חרדות ופחדים הקיימים בעולמו הפנימי של כל ילד. אני מתכוונת לחוויות כמו דחייה ואפליה הורית, חרדת נטישה, קנאת אחים ופחד מכישלון.

כיוון שילדים חווים רגשות בעוצמה רבה, החוויה הרגשית עשויה להשתלט לרגעים על כל הווייתם ובאותו רגע נתפס כל עולמם מתוך אותה החוויה. אחד המנגנונים הנפשיים שמסייע לילד להתמודד עם רגשות שונים ומנוגדים שעולים בתוכו בעוצמה הוא פיצול הדמות המעוררת את הרגשות המנוגדים לשתי דמויות שונות - האחת 'טובה' והאחרת 'רעה'. האגדה היא כלי שמאפשר ביטוי הן לעוצמת החוויה הרגשית והן לאופן המוקצן והקוטבי בה היא נחוות על ידי הילד. הדמויות באגדה הן שטוחות וחד-ממדיות, נחלקות ל'טובים' ו'רעים' ומעוררות רגש בהתאם. לדוגמא: לילד קשה להכיל את

העובדה שאותה האם שמטפלת בו ואוהבת אותו היא זו שגם כועסת עליו ומענישה אותו. מוטיב שחוזר באגדות רבות הוא שתי דמויות אימהיות - האחת האם החורגת הנתפסת כרעה וכפוגעת בילד והאחרת האם הטובה, שבדרך כלל אינה קיימת בזמן התרחשות הסיפור.

בנוסף, על אף היות החוויות הללו חלק טבעי בהתפתחותו הנפשית של כל ילד, מדובר בחוויות מאיימות ומעוררות חרדה ועל כן קשה לילד להתמודד איתן באופן גלוי וישיה דווקא העובדה שמדובר על סיפורים המתרחשים בעולם רחוק ושונה מזה שבו חי הילד, מאפשרת לו לעבד את החוויות באופן בטוח ולא מאיים.

באגדות רבות אכן מופיעים תיאורים פלסטיים של אלימות שהם קשים מאוד לשמיעה באוזניו של המבוגר. עולמם של ילדים, לעומת זאת, מלא בדימויים אלימים בעלי אופי קניבליסטי, בהם הם עושים שימוש יומיומי כשהם רוצים לבטא כעס או תוקפנות, אם במציאות, ואם כחלק ממשחק.

בנוסף לכך חשוב לציין שילדים אינם תופסים אקטים אלימים כבלתי הפיכים. הילדים יורידו לבובה את הראש במהלך המשחק ובהמשך יחזירו אותו למקום. גם כלפי ילדים אחרים עשויה לבוא לידי ביטוי אלימות קניבלית במהלך משחק, כשבהמשך 'יתוקנו' נזקים.

כל הטיעונים שפרסתי לעיל מעודדים, באופן עקרוני, חשיפה של ילדים לאגדות עם. יחד עם זאת, כמובן שאם אתם כהורים-מספרים חשים חוסר נוחות עם אגדה מסוימת, אין סיבה להתאמץ ולקרוא אותה לילדיכם ■

גילוי לב

אמור שלי,

אתה בטוח שאתה יודע הכל, זה הגיל שלך ואני מבין את זה. יש לך תחושה כזו שכל האמת אצלך וזה חלק מהמנוע שמניע אותך לעשות הרבה דברים טובים. אבל יחד עם זה, יום אחד אתה תגדל ותראה דברים ממבט קצת יותר רחב ותהיה לך תפיסה קצת יותר מורכבת של המציאות.

ארץ ישראל בוערת בך, אתה חלק מכל מאחז ושותף מלא בעשייה ההתיישבותית ועל זה ברכתי למרות שאתה יודע שאני איש חוק מטבעי כל עוד זה בתחום פעולות הבעד - אני בעד.

אבל עכשיו עברת את הגבול, התחלת לעשות את פעולות הנגד- בדיוק בשביל זה יש לנו צבא שאפילו הוא נקרא צבא הגנה לישראל.

אתה בטוח שאתה צודק, שכל המדינה הזו משוגעת, שהצבא לא יודע לעבוד. ושמי שמגן על ההתיישבות היהודית בארץ ישראל זה בעצם אתה והחברים שלך. לא תאמין אבל במדינת ישראל עדיין יש ריבונות ישראלית שיש לה מה להגיד, יש כאן ממשלה שרואה את הדברים בהקשרים נוספים. לצערי, טחנות הצדק לא ממש עובדות ביהודה ושומרון ובהחלט ניתן לראות יחס מפלה של המדינה לטובת הערבים בהרבה תחומים.

תחושת הקיפוח מובנת לי, אך עדיין יש גבול. זה לא מקרה שכולכם צעירים, זה עניין של תפיסה ואתה בסופו של דבר תעשה דבר אחד או שניים שתצטער עליהם, אבל זה כנראה יהיה מאוחר מדי.

אני מבקש ממך בכל לשון של בקשה, תקשיב, תקשיב, תקשיב! לא חייבים ללמוד הכל בדרך הקשה.

אוהב אותך, וקצת דואג.

k2k

דעת ילדים

(נפרסים מאת מנטוס)

מנטוס
עושה לך טוב

ריבוע קסם והגיון

3	2	1
		2
		3

1. עזב את המקום בשבת הבאה (כ"ז, ל')

2. המציל של כיפה אדומה אדום בעצמו (כ"ה, ה')

3. המרק צבע את כל העם (כ"ה, ל')

תשובות שלחו למייל: yeladim@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב. בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. בהצלחה!

חידת השבוע

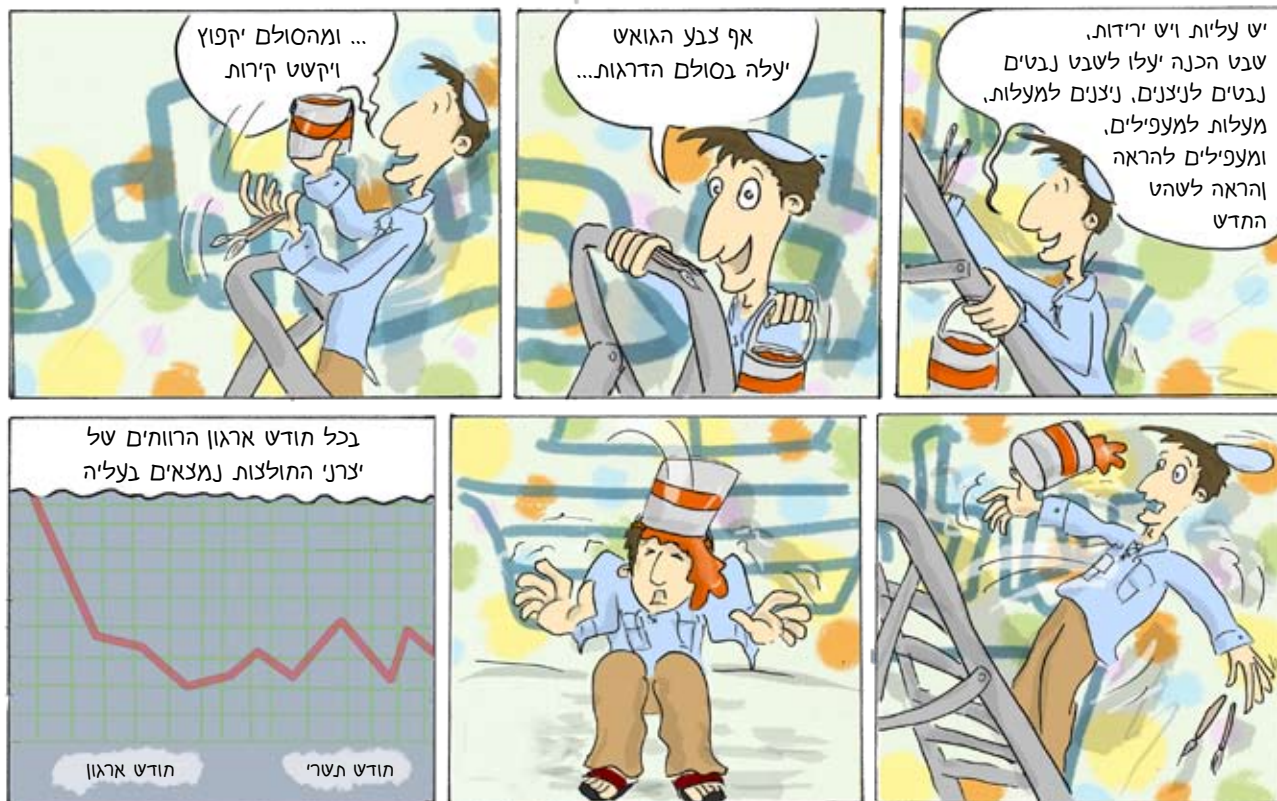
לצאת ארבעה שוואש

פתרון ריבוע הקסם
משבוע שעבר:

כ	ו	ו
ו	2	ו
ו	ו	ו

הזוכה:
מעיי-אמונה ליכטמן
מאשקלון

פני יפה

חננאל תורגמן

לבי"ס יסודי בנות
חדש בירושלים

דרושה תרומה
של ציוד:

שולחנות וכסאות של תלמידים,
מקרר, תנור אפיה ועוד...

בתודה מראש.

שמואל 052-5802242

להשכרה

אולם 120 מ"ר
בגבעת שאול
בירושלים
לכל מטרה

לפרטים: 050-7975040

למכירה דירת גן
בירושלים

ברחוב שמריהו לזין
דירת גן, חמישה חדרים,
גדולה 130 מ"ר
נוף מדהים להר הרצל
גינה גדולה כ 100 מ"ר
כניסה מיידיה.

לפרטים: 052-3381843 | 052-830853

בעלה את שירת ירושלים על ראש שמחתנו

פרסומי ישראל ושות'

שירת ירושלים

באולמי שירת ירושלים תיהנו מאירוע מרגש, מנוף ירושלמי מרהיב ומשירות מסור מכל הלב.
בואו לחגוג בשירת ירושלים, זה מתנגן בדיוק לטעם שלכם.

אולם מעוצב לאירועים ולכנסים | עד 600 מוזמנים | מיקום בכניסה לירושלים
אפשרות לחופה תחת כיפת השמים | שתי כניסות נפרדות | מבחר אפשרויות קייטרינג | חניה צמודה
אולמי שירת ירושלים, רח' כנפי נשרים 64 ירושלים | 02-5002324 | 050-4140430